

2018-05-08

Ert Dnr: FI 2018/00930/RS

Finansdepartementet
Fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss: "Bidragsbrott och underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen - en utvärdering" SOU 2018:14

Sveriges a-kassor har getts möjlighet att yttra sig över SOU 2018:14 "Bidragsbrott och underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen – en utvärdering".

Allmänt om förslaget

Sveriges a-kassor vill inledningsvis tydliggöra att Sveriges a-kassor ser positivt på de ansträngningar som görs för att förebygga, förhindra, upptäcka och beivra brott mot välfärdssystemen. Vad gäller utredningens förslag vill Sveriges a-kassor kommentera följande särskilt.

Sveriges a-kassor har inget att erinra mot det utökade tillämpningsområdet för bidragsbrottslagen och lagen om underrättelseskyldighet.

Samlade brottsligheten avser ett betydande belopp

Sveriges a-kassor är positiva till att det i 3 § bidragsbrottslagen förtydligas att det är möjligt att bedöma en gärning som grovt brott om den samlade brottsligheten avser ett betydande belopp.

I väsentlig mån oaktsam

Vad som ska avses med i väsentlig mån oaktsam enligt förslaget till 4 § bidragsbrottslagen lämnas åt framtida rättspraxis. Sveriges a-kassor befarar att bestämmelsen kommer att vara svårtolkad till dess att rättspraxis skapats.

Angående utredningen i övrigt vill Sveriges a-kassor anföra följande.

En samordnad statlig utbetalningsfunktion

Sveriges a-kassor anser, som tidigare framförts i vårt remissvar på SOU 2017:37, att det saknas skäl för att inrätta en samordnad statlig utbetalningsfunktion. Redan i dagsläget har arbetslöshetskassorna en kontrollfunktion mot Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och CSN för att undvika felaktiga utbetalningar. Det är Sveriges a-kassors uppfattning att den

Sveriges a-kassor

Besök: Klara Norra Kyrkogata 33
111 22 Stockholm

Post: Box 1110,
111 81 Stockholm
Tel: 08 555 138 00

info@sverigesakassor.se
www.sverigesakassor.se
Orgnr 802006-9582

kontrollen är effektiv och att den fångar upp merparten av de ersättningsansökningar som annars skulle kunna ha resulterat i en felaktig utbetalning. Vidare pågår arbetet med införandet av arbetsgivardeklaration på individnivå vilket kommer medföra ökade kontrollmöjligheter och på sikt kanske också ett säkrare beslutsunderlag.

De stickprovsundersökningar som Sveriges a-kassor genomför årligen i samarbete med Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och CSN indikerar också att de felaktiga utbetalningarna är på en låg nivå. För att ytterligare minska de felaktiga utbetalningarna talar, enligt Sveriges a-kassors mening, mycket för att det kan ses som lika verkningsfullt att vidareutveckla samarbetet och samkörningen mellan Skatteverket, utbetalande myndigheter och arbetslöshetskassorna som att skapa en ny myndighet för utbetalningsfunktionen. Detta kräver dock lätnader i gällande sekretess och en ökad uppgiftsskyldighet mellan myndigheter och arbetslöshetskassorna.

Med hänsyn till bl a de tolkningsfrågor som finns i regelverken är förutsättningarna dåliga för en samordnad utbetalningsfunktion att kunna avgöra vilken ersättning som är korrekt respektive felaktig när flera ersättningar förekommer samtidigt. Att en enskild får ersättning från två olika utbetalare behöver dessutom inte heller alltid innebära att ersättning utgår felaktigt.

En uppdelning mellan en utredande och beslutande myndighet respektive en verkställande myndighet kan också öka risken för felaktiga utbetalningar då det kommer att saknas en samlad överblick av all relevant information i ärendena. Eftersom flera myndigheter i tur och ordning skulle bli inblandade i handläggningen förväntas vidare ledtiden för en utbetalning öka samtidigt som effektiviteten minskar. Dessutom medför en sådan uppdelning närmast ofrånkomliga otydligheter i frågor om behörighet och ansvar vid frågor om beslut och överprövning. Dessa invändningar gör sig gällande även om den samordnande myndigheten endast skulle ha funktionen att ge klartecken för utbetalningar från den beslutande myndigheten.

Det är Sveriges a-kassors uppfattning att det inte är nödvändigt att tillskapa en ny myndighet/utbetalningsfunktion för att vare sig en utökad samordning eller en ökad grad av automatiserad kontroll ska bli möjlig.

Åtgärder för att göra underrättelseskyldigheten mer effektiv

Sveriges a-kassor är i sak positiva till elektroniskt uppgiftslämnande och till registrering av underrättelser. Det kan dock finnas skäl att se över vilka juridiska och ekonomiska möjligheter a-kassorna har att behandla personuppgifter om brott samt att ansluta sig till SGSI.

Avslutningsvis

Sveriges a-kassor vill avslutningsvis framföra att komplicerade regelverk leder till att enskilda gör oavsiktliga fel och till följd därav får felaktig ersättning. Det är Sveriges a-kassors uppfattning att förenklingar och förtydliganden i regelverken skulle minska antalet felaktiga utbetalningar. Det ska vara lätt att göra rätt och svårt att göra fel.

Med vänlig hälsning

Sveriges a-kassor

Harald Petersson

Ordförande

Bilagor

A-kassornas remissvar